

Kultur- og kirkedepartementet
Kulturavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 1. juli 2009
Vår ref: 09-154-1 CWU
Deres ref: 2006/05787 KU/KU1 ILK:hel

Ansvarlig advokat: Marius Øvrebø-Engemoen

HØRINGSSVAR – UTKAST TIL NYE VEDTEKTER FOR FOND FOR LYD OG BILDE (FFLB)

Vi viser til departementets høringsbrev datert 14. april 2009 vedrørende ovennevnte. Gramart har mottatt høringsbrevet som høringsinstans.

Om Gramart

Gramart ble stiftet i 1989, er Norges ledende artistforening og representerer de fleste av landets plateartister. Foreningen har ca 3.500 medlemmer i alle aldersgrupper og genre. Medlemmene tilbys individuell og kollektiv bistand.

Generelle kommentarer

Vi viser også til vårt hørings svar i høring vedrørende endringer av forskrift for Fond for lyd og bilde. I særdeleshet viser vi til våre uttalelser i nevnte brev vedrørende vederlagshensynet og anvendelse av forvaltningsloven på FFLBs virksomhet. Vi kommer tilbake til dette i de nærmere kommentarer.

Til § 1

Det konstateres at departementet ved endringen av *forskriften* tilsynelatende har skjøvet vederlagshensynet i bakgrunnen. All den tid dette er tilsiktet, har vi forståelse for av *vedtektene* endres tilsvarende for å samsvare med forskriften. Vi tillater oss imidlertid igjen å stille spørsmål ved om nedtoningen av vederlagshensynet er i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser, jf. InfoSoc-direktivet (2001/29/EF) artikkel 5 (2) (b). Dette bør også ses i lys av at det synes være allment akseptert at den individuelle vederlagsordning administrert av Norwaco på langt nær dekker rettighetshavernes tap ved privatkopiering. Vi beklager derfor at den kollektive vederlagsordning gjennom fondet lar vederlagshensynet komme i bakgrunnen. I alle tilfeller beklages den sammenblanding av kulturelle hensyn og vederlagshensyn fondet nå legger opp til, og det stilles spørsmål ved om den skjønnsutøvelse fondet skal utøve kan utføres på en måte som er transparent, forutsigbar og etterprøvbart.

Gramart savner en henvisning i vedtektenes § 1 til forvaltningslovens regler for saksbehandling. Det er vår oppfatning at FFLB må regnes som forvaltningsorgan, jf. fvl. § 1 tredje punktum, og at fondets tildeling av midler er å anse som enkeltvedtak, jf. fvl. § 2 (1) (b). Det ville styrket forutsigbarheten og etterprøvbareheten å la dette komme til uttrykk i enten fondets forskrift eller dets vedtekter.

Til § 4

Vi etterlyser klarere retningslinjer for fondets arbeid i vedtektenes § 4. Vi anser det særlig hensiktsmessig at vedtektene på dette punkt utdyper de føringer for tildelingene som legges i forskriftens § 7. Dette er av særlig viktighet da tildelingskriteriene i forskriften § 7 i liten grad er etterprøvbare, jf. særskilt formuleringen "Kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn for vedtaket" i forskriften § 7 første ledd, samt vektleggingen av "kunstnerisk skjønn" i forskriften § 7 første ledd bokstav a. For søkere til fondet fremstår disse begrepene videre som lite transparente og forutsigbare.

Det savnes videre en konkretisering av fagutvalgsoppnevningen. Det følger av forskriften § 6 at styret kan opprette fagutvalg, og at arbeidet i fagutvalgene skal skje etter nærmere fastsatte retningslinjer. Forskriften har imidlertid ingen nærmere regler om hva innstillingene fra fagutvalget skal inneholde. Dette utdypes heller ikke i forslaget til vedtekter. Resultatet er at tildelingene i fondet synes å skje vilkårlig uten tilstrekkelig transparens, forutsigbarhet eller etterprøvbarhet. Dette forsterkes av at styret – utover det som er øremerket de tre rettighetshavergrupper – har en del midler som avsettes og disponeres på "fritt grunnlag". At FFLB i dag har relativt etablerte fagutvalg fremkommer verken av fondets forskrift eller vedtekter. Etter Gramarts mening burde fagutvalgsinndelingen forankres i vedtektene, slik at senere endringer må skje i form av vedtektsendringer og ikke i form av styrevedtak.

De uklare regler som gjelder tildelingene i FFLB synes å være et utslag av at fondets har tildels motstridende formål: På den ene side skal fondet støtte kunst og kultur som ikke har et tilstrekkelig marked til å være levedyktig uten fondets støtte, mens det på den andre side skal kompensere privatkopiering for kulturuttrykk med et markedspotensial.

Gramart hadde foretrukket at departementet hadde ventet med revideringen av FFLBs forskrift og vedtekter inntil man hadde trukket klarere konklusjoner av Løken-utvalgets innstilling og i større grad sett helhetlig på tildeling av offentlige midler til norsk kultur.

Når det gjelder selve ordlyden i § 4 mener vi det er uhensiktsmessig å benytte begrepet "produsent" om det som åndsverkloven kaller "tilvirker". Vi ber departementet avklare om det her tilsiktet å differensiere fra åndsverklovens tilvirkerbegrep, eller om departementet anser de to begreper for å være sammenfallende. Vi nevner i denne sammenheng at man innenfor musikkbransjen bl.a. benytter begrepet "musikkprodusent" om en som bistår innspillingen av mer teknisk karakter uten å være tilvirker. At man benytter begrepet "produsent" om tilvirker i Gramo-sammenheng har skapt en del forvirring, i det minste blant våre medlemmer. Vi foretrekker derfor at FFLB holder seg til lovens tilvirkerbegrep i sine vedtekter.

Vi har forøvrig ingen bemerkninger til det foreslåtte utkast til vedtekter.

Vänlig hilsen,

Christian Wadahl Uhlen,
advokatfullmektig MNA
22 00 56 57/ christian@gramart.no